

ЖШС «Гаухартас» БӨБЕКЖАЙ БАЛАБАҚШАСЫ

БАҚЫЛАУ МЕН БАСҚАРУ

2022-2023 ОҚУ ЖЫЛЫ

«Гаухартас» бөбекжай балабақшасы

ЖШС менгерушісі:

А.А.Мырзатаева

Фронтальді бақылау		
Жұмыстың мазмұны	Жауаптылар	Бақылау түрі
Топ құжаттарының орындалу жүйесін бақылау	Меңгеруші	ІК№1
Сөйлеуді дамыту бойынша оқу қызметтерінің ұйымдастырылуы	Меңгеруші	ЖМЖ
Ескертпелі бақылау		
Жұмыстың мазмұны	Жауаптылар	Бақылау түрі
«Күн тәртібінің сақталуы және серуеннің дұрыс ұйымдастырылуы»	Меңгеруші	ӘБЖ№1
«Балаларды жан-жақты дамытуға бағытталған ойын түрлерінің қолданылуы»	Меңгеруші	ІК№3
Барлық топтарда дамытушы ойындарды қолдану деңгейін бақылау	Меңгеруші	ӘБЖ№3
Тақырыптық бақылау		
Жұмыстың мазмұны	Жауаптылар	Бақылау түрі
Балабақшада қолдануға тиімді технологиялар	Меңгеруші	ӘБЖ№2
Балабақшада дамыта оқыту технологиясын қолдану	Меңгеруші	ӘБЖ №3
Балаларды еңбекке баулу жолдары арқылы тәрбиелеу	Меңгеруші	ІК№4

Анықтама

«Топ құжаттарының орындалу жүйесін бақылау» фронтальді бақылау

13.09.2023 жыл

Тексергендер:

А.Мырзатаева

Ж.Жунисова

Тексеру қыркүйек айының 13-і күні өткізілді. Балабақшаның жылдық жоспарына сәйкес кіші топ, ортаңғы топтар және ересек топтарында ұйымдастырылады. Тексеру мақсаты: Ағымдағы оқу жылының құжаттарының жағдайын анықтау. Бақылау саласына келесі нысандар енгізілді. Перспективалық жоспарларды жүргізу, күнтізбелік жоспарлау.

Бақылау нәтижелері бойынша анықталғаны: Мектепке дейінгі оқыту мен тәрбиелеу тиімділігін арттыру және тәрбиешінің педагогикалық іс-әрекеті мен балалардың іс-әрекетін жүйелі жүргізілуін және білім беру процесінің маңыздылығын анықтау. Бұл асын тексеру бойынша бақылаудың міндеттері: тәрбиешілердің жаңа оқу жылына арналған құжаттамасының дайындығын анықтау жазу кезіндегі қиындықтар, құрастыру кезінде көмек қажет пе, тиімді болу үшін не қажет оның пайдалану. Жылдық бақылау жоспарына сәйкес рәсімдеу сапасын тексеру құжаттама оқу жылының басында жүргізілді. Топ тәрбиешілері педагогикалық қызметті жарғыға және типтік бағдарламаға сәйкес ұйымдастырылады. Тәрбиеленушілердің контингенті бойынша жеке ерекшеліктері ескерілген. Бұл топтың әлеуметтік паспорты, ата-аналармен жұмыс, перспективалық жоспарлау, циклограмма тәрбие жұмысының жоспары, нұсқаулық дәптері. Перспективалық әлеуметтік білім беру қызметінің нысандары арқылы жүзеге асырылады. (режим бірлескен қызмет, дербес қызмет, бірлескен отбасымен). Тәрбие-білім процесін ұйымдастыру кезінде қойылған мақсаттар мен міндеттер тәрбиешілер білім беру, дамыту және оқыту мақсаттары мен міндеттерінің бірлігі балалардың шамадан тыс жүктелуіне жол бермейтіндей ертіп жобалаған. Өтпелі тақырыптыр жылдық жоспарымен бірге бекітілген, балалық шақ орталығы ұсынған тақырыптардан таңдалып алынған. Білім беру үрдісін құру кешенді-тақырыптық қағидаты ескеріле отырып жүзеге асырылады, интеграцияның білім беру бұл мақсатқа жетуге мүмкіндік беретін салалар. Тақырыптық принципке байланысты тәрбиешілер білім беру процесін аймақтық мәдени компоненттер, мекеме жұмысының негізгі бағытын ескере отырып жобалаған. Күнтізбелік жоспарлау балалар іс-әрекетінің барлығына әсер ететін барлық түрлерін көрсетеді баланың даму бағыттары, білім беру процесінің барлық нысандары қамтылған (тікелей білім беру қызметі, өзіндік қызмет және балалармен жеке жұмыс, ата-аналармен жұмыс). Әр түрлі жастағы екі топтың педагогтары ата-аналармен оқу жоспарына жұмыс жоспарларын әзірледі (консультациялар, ата-аналар жиналысы, сауалнама, бірлескен іс-шаралар жоспары). Оқу қызмет түрлері бойынша міндеттер нақтыланады; ерекше талап ететін әдістемелік тәсілдер көрсетілді.

Тәрбиешілер балаларға қосымша білім беру қызметін жүзеге асырады. Перспективалы мақсаттары мен міндеттері анықталған жас тобы бойынша вариативті компонент жұмысының жұмысын жоспарлау, оны жоспарлауда перспективалық жоспарлау және технологиялық білім

беру аясында балалардың жеке дамуына бағалау жүргізеді. Педагогикалық іс-әрекеттердің тиімділігін бағалауға байланысты бағалауға байланысты және оның негізінде оларды одан әрі жоспарлайды. Педагогикалық диагностика нәтижелері жүргізілген, білім беруді дараландыру, жеке білім беру траекториясын құру- балалар тобымен жұмысты оңтайландыру. Бала тұлғасының дамуысының негізгі сипаттамаларының қалыптасуын бағалау баланың жеке даму карталарын толтыру арқылы жүзеге асырылады.

Номенклатура	Ортаңғы топ	Ересек топ
Перспективалы және күнтізбелік жұмыс жоспарлау	Құжаттама таза және ұқыпты. Перспективалық жоспарлар дамусалаларына кесейкес. Күнтізбелік доспарлар жазылады қазан айының бейімделуіне байланысты балалар .т.	Перспективалық жоспарлар даму салаларына сәйкес. Күнтізбелік жоспарлар жазылады қазан айының бейімделуіне байланысты балалар. Құжаттама таза және ұқыпты. Перспективалық жоспарлар облыстарға сәйкес жазылған дамыту. Бірақ жақын арада болып түзіледі. Күнтізбелік жоспарлар жазылады талапатарына сәйкес.
Балалардың қатысу журналы	Үнемі толтырылады	Үнемі толтырылады
Ата-анасы туралы мәліметтер	Топты жинақтау жүргізіледі таза және ұқыпты.	Топты жинақтау жүргізіледі таза және ұқыпты.
	Ата-аналармен жұмыс жоспары бекітілген балалар меңгерушісі бақша	
	Ата-аналар жиналысы қазан айына жоспарлаған.	Ата-аналар жиналысы өтті кестеге сәйкес. Хаттама бар
Педагогикалық диагностика	Бейімделуді талдау жоспарлаған қазан айы	Оқу жылының басындағы диагностика өткізілді. Диагностикалық карталар толтырылған.
Әлеуметтік отбасы төлқұжаты.	Отбасының әлеуметтік паспорты жасалды және уақытынды тапсырылады	Отбасының әлеуметтік паспорты жасалды және уақытында тапсырылады.

Қорытындылар: жас топтарының тәрбиешілері жасаған құжаттама сәйкес келеді нормативтік талаптар, мектепке дейінгі білім беру мекемесінің істер номенклатурасы, негізгі жалпы білім беру бағдарламасы, мұғалімдердің жұмыс бағдарламасы білім беру процесінде білім беру сапасын және тәрбиешілер жұмысының тиімділігі және білім беру ортасын құруға оң әсер етеді жалпы мекеме.Топ тәрбиешілерінің ағымдағы құжаттарын жүргізудің жалпы жағдайы қанағаттанарлық.

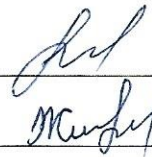
Анықтама

«Сөйлеуді дамыту бойынша оқу қызметтерінің ұйымдастырылуы» фронтальді бақылау

Тексергендер:

А.Мырзатаева

Ж.Жунисова

«Балдырған» ортаңғы топ тәрбиеші Суттибаева Меруерт.

Ортаңғы топта тәрбиеші Суттибаева Меруерттің ұйымдастырылған оқу қызметі барысында сөйлеуді дамыту бойынша жасалған жұмыстары бақыланып, оң баға берілді. Жас шамасына қарай топтағы балалар өз педагогтарымен шаруашылық-тұрмыстық және еңбек, оқу іс-әрекеттерінде қатынас жасай алды. Педагог балалардың ойындарын ұйымдастырды, бағдарламада көрсетілген барлық әрекет барысында балалармен сөйлесті, кітап оқу кезінде балаларды көркем шығармалардағы авторларының сөздерімен таныстырды. Демек, балалар тәрбиеленетін мекемелерде тілді дамыту потенциалының мүмкіндігі түгелімен педагогтың сөйлеу тілі мен сөзінің сапасына байланысты.

Педагог үшін жоғары үлгілік сөйлеу тілін меңгеру – бұл кәсіби даярлығының көрсеткіші. Сондықтан өзінің сөйлеу тілін жетілдіру – болашақ әрбір педагогтың адамгершілік және қоғамдық парызы. Ол кейін балаларға берілетін тілдік дағдыларды жетік меңгеруге тиіс. Сөйлеу мәдениеті деп оның дұрыстығын, яғни әдеби тіл үшін қалыптасқан дәстүр бойынша орфоэпия, грамматика, лексика, стилистика, дұрыс жазу ережелері нормасына сәйкес сөйлеу тілін айтады.

Педагогтың сөйлеу мәдениетінің жоқтығы, мәселен: адамның сөздегі дыбыстарды дұрыс айтпауынан, яғни сөздер қалай жазылса, солай айтуынан; сөз үйлесімін дұрыс құрмауынан; сөздерді дұрыс мағынасында қолданбауынан; сөзді, грамматикалық формаларды, интонацияны орнымен қолданбауынан көрінеді.

Топта тәрбиешінің сөйлеу мәдениетін жетілдірудің маңыздылығы мынадан көрінді: балалар тікелей араласу барысында сөздің дыбыстық мәдениетін тура жолмен қабылдай алды, өйткені балалар сөзді дұрыс айтуға ересек адамдардың, ең алдымен тәрбиешінің, сөзіне еліктеу арқылы үйренеді.

Ұсыныс:

1. Тәрбиешінің жұмысына, балалармен қарым қатынасына өте жақсы деген баға берілді.
2. Іздену педагогтың сабақ өтудегі алғашқы міндеттерінің бірі. Сондықтан ізденістің үстінде үнемі болу ескерілді.

Анықтама

«Күн тәртібінің сақталуы мен серуеннің дұрыс ұйымдастырылуы» ескертпелі бақылау

Тексергендер:

А.Мырзатаева

Ж.Жунисова

«Еркетай» кіші топ тәрбиеші Жанабаева Ботакөз.

Баланың дұрыс дамып өсуінің, тәрбиеленуінің негізі - күн тәртібі. *Күн тәртібі* дегеніміз баланың күнделікті қайталанып отыратын іс-әрекетінің, тынығатын кезеңдерінің нақты, белгілі бір жүйемен ауысып келуін көздейтін, тиімділігі ғылыми негізделген, үйреншікті күн тәртібі. Балалардың денсаулығы және денесі дұрыс дамуы үшін *күн тәртібінің* маңызы зор. Баланың тамақтанатын, ұйықтайтын, серуенге шығатын, ойнайтын және оқу қызметінің әрдайым біркелкі болуы - дұрыс тәрбиелеудің міндетті шарты.

Баланың дұрыс өсуіне жағдай жасау үшін күн тәртібі:

- Балалардың жас ерекшелігін ескеру(жасына қарай қимылдарының өзгеруі)
- Балалардың психикалық даму дәрежесі;
- Балалар денсаулығы;
- Күн тәртібінің тұрақтылығы;
- Жыл мезгілдері ерекшеліктері;
- Балалардың бақшада болу уақыты;
- Ата-аналардың жұмыс уақытына

байланысты құрылады.

Осы секілді кіші топта күн тәртібіне сергіту, ұйықтау, тамақтандыру, серуендету, ойнату, оқыту әртүрлі еңбекті ұйымдастыруда тәрбиеші біршама жұмыстар көрсете білді. Күн тәртібінің дұрыс орындалуы баланың жүйкесіне және ағзасының барлық өсу, даму процесінің дұрыс жетілуіне игі әсерін тигізетіндігін білген тәрбиеші барлығын өз уақытымен өткізуге барынша тырысқанымен қателіктер болды. Балаларды дұрыс топтастыра алмай қалды.

«Мемлекеттік жалпы міндетті мектепке дейінгі балаларға білім беру стандартында» жас шамасына қарай құрылған әрбір топтың күн тәртібі белгіленген, әр кезеңге лайықты іс-әрекеттің түрлері, дене, ақыл-ой күшіне сай сергектігі, таза ауада болуы, демалысы, тамағы, ойыны, қимылы нақты анықталған.

- Балабақша күн тәртібіне кейбір өзгерістер енгізе алады:
- маусымға,климат және жергілікті жағдайға,
- ата-аналардың жұмыс ыңғайына қарай.

Алайда,

- ойынға,
- сабаққа,
- серуенге бөлінген уақыт,
- сондай-ақ түрлі іс-әрекетті кезектестіріп отыру өзгермейді.

Барлық мектеп жасына дейінгі топтағы балалардың демалысы мен іс-әрекетінің түрлері ортақ, тек жылдан жылға олардың мазмұны күрделеніп, тапсырма көлемі артады, ұйқысы мен сергектігінің ұзақтығы өзгереді.

- Балалардың өсіп, дамуы үшін күн тәртібінің дұрыс жасалуы - бала көңілінің байсалды,

- сергек,
- шат-шадыман,
- мінезінің бірқалыпты

болып қалыптасуын қамтамасыз етеді. Сондықтан бөл жағдайлардың барлығы тәрбиешіге айтып түсіндірілді.

Балабақшада тәулік бойы болатын балалар топтарының күн тәртібін құрудың өзіндік ерекшеліктері бола тұра ішінара олар сақталмаған

Серуен – Мектепке дейінгі мекемеде бала әрекетін ұйымдастырудағы режимдік сәттердің негізгі бөлігінің бірі. Серуеннің мақсаты – бала денсаулығын нығайту, шаршаудың алдын – алу, денесін шынықтыру, түрлі әрекеттер нәтижесінде организмде болған функционалдық өзгерістерді реттеп, қалыпқа келтіру. **Серуеннің міндеті:** Қарапайым жағдайда организмді шынықтыру. Мектеп жасына дейінгі баланың физикалық даму деңгейін арттыру. Баланың қимыл-белсенділігін арттыру. Баланың танымдық көркемдік – эстетикалық әлеуметтік тұлғалық дамуына ықпал ету.

Серуен түрлері: 1. Балабақша аумағында

Серуеннің мазмұны:

Бақылау

Еңбекке баулу

Қимыл белсенділігін арттыру қимылдық спорттық, ойындар мен жаттығулар.

Бала мен жеке жұмыстар

Балалардың өзбетінше әрекеті

Жоғарыда атап өткендей, мектепке дейінгі мекемеде серуенді дұрыс ұйымдастырудың маңызы ерекше. Серуеннің ұйымдастырылуын арнайы кесте арқылы талдау әдіскердің де тәрбиешінің де жұмысын жеңілдетеді. Тәрбиеші өзіне қандай талап, қойылып отырғанын біледі, және серуенді жоспарлағанда жан-жақты ескеріп отырады.

Серуенді тәрбиеші өте жақсы ұйымдастыра алды.

Топта серуен бөлімдері бағдарламаға сай жобаланған. Табиғатпен байланыс, серуендерді, әңгімелерді ұйымдастыру- экологиялық тәрбиені дұрыс жолға қою мақсатына негізделген. Бақылау -жұмыстары жыл мезгіліне сай жобаланған топта бақылау тақырыптары күзгі ағаштарды, құстарды, ауа райын , желді т.с.с.

Бақылау бойынша балалар білімдері қанағаттанарлық, Қимылды ойын: Аралар мен аюлар, қасқыр қақпан, арқан тармыс, жел көбек т.с.с.

Ойындар маусымға сай келеді, бала санына сай жобаланған.

Кемшілігі: Циклограммада еңбек тақырыбы көрсетілмеген. Балалармен жобаланған бақылау және қимылды ойын тақырыптар түрлері жиі қайталанады. Топта еңбек құралдары бала санына түгел дайындалмаған.

Кемшілігі: Бақылау түрлері тез-тез қайталана жобаланған. Бақылау көбіне табиғатқа құбылыстарына негізделген, мысалы күн, жел, су, бұлт т.с.с, нақты заттарды бақылату аз жобаланған. Балалар жасына сай тиімді заттарды бақылау аз жобаланған.

Ұсыныс:

1. Бақылау тақырыптары қайталанбасын.
2. Қимылды ойын түрлері кеңейтілсін, атрибуттары бала санына толықтырылсын.
3. Еңбек түрлері тақырыптары көбейтілсін.

Анықтама

«Балаларды жан жақты дамытуға бағытталған ойын түрлерінің қолданылуы» ескертпелі бақылау

Тексергендер:

А.Мырзатаева

Ж.Жунисова

«Ақбота» ортаңғы топ тәрбиеші Жунисова Жанар.

Ортаңғы топ тәрбиешісі Жунисова Жанар балаларды жан жақты дамытуға бағытталған ойын түрлерін қолдануда біршама жұмыстар атқарған. Ойын түрлерінің әртүрлі папкалары жасақталған, көрнекіліктеге бай, видеороликтер жасақталған және әртүрлі ойын түрлерлеріне қатысты ойыншықтармен жабдықталған.

Ойын - бұл жақсы тәрбиеші. Ойынның арқасында жан - жағын қоршаған ел балаға қостаушы болып табылады. Ең негізі мектеп жасына дейінгі бала ескірлі, белсенді, ой, түсінігі мол болу қажет. Мектепте ол жақсы оқиды егер өзінің тәртібін басқара білсе, бір мақсатқа жетемін деген ынтасы болса, осы сапарлар қажет. Бірінші мақсат осы сапарды баланың бойында дамытуымыз қажет. Ең тиімдісі ойын - сабақтар ұйымдастыру балаға қызықты. Ойын - тәрбиенің пәрменді құралдарының бірі. Ойын процесінде балалардың жағымды мінез - құлық белгілері, адалдық мақсатқа жетуге талпынушылық, көпшілік мүддесімен санасушылық сияқты қасиеттерді қалыптасады. Ойындар тәрбиешінің көмегімен әр түрлі қызмет бабында қолданылады.

Президенттің елге арнауында Қазақстан халқына айтылған: «Салауатты өмір салтын қалыптастыру, ынталандыру, мына ыңғайға бағытталған, әр қайсымыз дене шынықтыру жаттығуларымен жұмыс жасауымыз керек. Біздің стратегиямыз күресу жөнінде және денсаулықты нығайту жаны сау адамның өмірге құштарлығы да, еңбекке ынтасы да зор. Біз педагогтар осы бағдарламаға сүйене отырып Қазақстан - 2030 жылы балалардың денсаулығын нығайту жөнінде қимылды ойындарды қоса үлкен жұмыс жүргізу».

Қимылды ойындар - балалардың дене қимылдарының (ептілік, шапшаңдылық, төзімділік) жетілдіруін кеңістікті бағдарлай білуін дамытатын жарыс элементтері бар спорттық ойындар, мазмұны алуан түрлі қимылды ойындарды кенінен пайдаланған. Мысалы: «Жапалақтар және қарлығаш», «Көбелектер мен гүлдер», «Алтын қақпа». Ойын: «Алтын қақпа» (ойнау).

Сюжетсіз ойындарда іс - әрекет сюжетті ойнатылуымен байланыспаған. Олар қимыл қозғалыс негізінде жүргізіледі. Сюжетсіз ойындар көп түрге бөлінеді, соның ішінде қуыспақ, жасырынбақ, ойындар. Олар сюжеттік ойынға жақын, тек бейне ұқсастығы жоқ, жарыс түрінде жеке және топтасып, командаға бөлініп («Затты алмастыру», «Бәйге», «Күміс алу») эстафета және ойындар түрлі заттармен «орамалың», «доп», «резинка».

Аттракцион ойындарында жарыс түрінде жүргізіледі «Көңілді аспазшылар», «Жүргізуші». Барлық ойындар балалардың қимыл - қозғалыс әрекетін өсіруге бағытталған. Егер бала ертеңгілік жасауға ерінсе, онда тәрбиеші онымен ойын ойнап жіберуге болады. Ал бала болса бұл ойын жаттығуды қуана қабылдайды.

Мысалы: «Жаңа қуыршақ» ойын жаттығу (5 - 7 жас). Мектепке дейінгі балалардың денсаулығын

нығайту үлкен жәрдем беретін музыкалық - ритмитикалық ойындар.

Мысалы: «Алалама» осы сергітуді жасайық.

Балалардың көп уақыт сабақ алады. Ойын ретінде оқытуда көптеген дидактикалық ойындар әртүрлі сипаттағы (лото, домино, мозайка, т. б.) ұйымдастырып осыларды ойнай білуін қалыптастыру.

Мысалы: «Өзін құрастыр», «Кілем дүкені», т. б балаларды заттың пішінін, ойлау қабілетін, логикалық ойларын жетілдіреді және геометриялық пішіндер мен оның түр - түсімен таныстырады. Сонымен қатар оқыту процесінде (ештеңеден ойындар) қолдануға болады. Барлық ойыншықтарды сатып алу мүмкін емес, сондықтан балалармен бірге, кезекті ойын құралдарын дайындауға болады, бізді қоршаған ортаны айтып.

Бидайдан ойын (Золушка), жапырақтан (Алақан) ойыны, ілгек пен жіптен (Карусель) ойыны. Ойынды көне открытка, қорап, газеттерден жасауға болады.

Ең негізгі роль балаларды оқытуда дамытушылық ойындар, есте сақтау, РТВ ойындары.

Логикалық ойлау қабілетіне байланысты «Сықырлы шеңбер», «Не артық?», «Егіздер», «Төртбұрышты жина». Сонымен қатар саусақ ойындарын ойнатуға болады.

Мысалы: «Попугай», «Жоғалған әріп», т. б.

Ойын - оқыту, өсіру, денсаулықты нығайтумен қатар тәрбиелейді. Көпшілік адамдар арасында өмір сүру, айналасына қайырымды болуға, адал, қиналған кезде қол ұшын, жәрдем беруге тәрбиелеу. Басқа адамның сөзін тыңдауға, қуанышын бөлісуге, қиын жағдайда жәрдем беруге, өз ойымен басқа адамның ойын салыстыра білуге осының бәрі тәрбиеге, сыйластыққа жатады, үлкенге жәрдем беріп, кішіге қамқор болуға (Не жақсы, не жаман) екенін айыра білуге сахналық ойын пайдалануға болады. Бірақ топта сахналық ойындар түрі болмады.

Анықтама

«Барлық топтарда дамытушы ойындарды қолдану деңгейін бақылау» ескертпелі бақылау

Тексергендер:

А.Мырзатаева

Ж.Жунисова

Балабақшадағы дамытушы ойындар: балабақшасына қатысуда тәрбиелік үрдісте ойынның функциясы кез-келген баланың өмірінде маңызды кезең болып көрінеді. Бала балабақша тәрбие үрдісіндегі қарым-қатынасында бірінші тәжірибесі үлкендермен, құрбыларымен аңғарады. Күннің ұйымдастыру тәжірбиесіне үйренеді. Кез-келген мектепке дейінгі мекеменің негізгі функцияларының бірі білім және баланың дамуы болып табылады. Әр бала қоршаған ортаны ойын және ойыншықтар арқылы таныйды. Үрдісте қатысушылардың өзара әрекеттесулері және ойын-формасының қызметі, негізгі себеппен ықшамдаған үлгіде негізгі жағдайларды пішіндеу және оның сапасын тәжірибеде анықтау. Ойын - кіші жастағы балада қоршаған ортаны танудан және қоршаған заттарды зерттеуімен және оларды салыстырудан басталады. Бала үшін ойынның негізгі элементтері ойыншықтар болып көрінеді, сол сияқты қоршаған әлемнің бұйымдары.

Баланың өмірі алғашқы жыл ең қарқынды даму сипатталады және болған негізгі дағдыларды әріқарай тек жетілдірілу керек. Баланы қызықтырушы ойындар тәжірибеде қиындатылып жаңа дағдыларда алынады. Балабақшада дамытушы ойындар қисынды, шығармашылық ойлауды, жадтың, назардың, елестетудің мүмкіндіктерін туғызады. Балалардың үйлерінде шұғылданған дамытатын ойындардан айырмашылығы, балабақшада дамытатын ойындар тәрбиешімен толық тексеріліп отырады. Балабақшада дамытатын ойындар балаларды дамытуда, қабілеттілік мүмкіндіктерін есепке алумен бала жасының деңгейлігіне ұсынып отыр. Белгілену керек, кіші тобында ойын балабақшалардың үлкен топтарындағы балалар ұсынылатын ойындардан айтарлықтай ерекшеленген. Неліктен ондай айырмашылықтар болады? Кіші топтағы дамытушы ойындардың ерекшеліктері ойын - бірегей механизм, әртүрлі сапалы мүмкіндік беретін дамыту. Дәл осындай, кіші топқа дамытушы ойындар психиканы дамытуға рұқсат етеді, назар, ұсақты, қисынды ойлау. Негізгі өз мақсаты, ең кішкентай балалар үшін дамыту ойын балалардың жалпы дамуларына ие болады және келесі даму сатысына оның дайындығы болып есептеледі. Дамуда - мектепке дейінгі келесі кезеңге дайындауда бала жалпы даму және оның жасымен кіші мектепке дейінгі маңызды абстракты ойлауға, қисынды талдауға, жоспарлауға және талдауға, қоршаған ортаны дұрыс қабылдауына үйренеді. Балаларға әр түрлі пазылдар, мазайкалар, әртүрлі геометриялық пішіндерді ұсынады. Балалардың сөздік қорын дамытуда ойын, тапсырма, жаттығулардың орны ерекше. Соның ішінде ойын – баланың шын тіршілігі. Ойын арқылы бала айналасындағы нәрседен өзіне қызықтысына ықыласы ауып, таңдап алады. Баланың бір ерекше қасиеті сөйлеуден еш жалықпайды. Ойын бала тілінің дамуына ықпалын тигізіп, таным белсенділігінің дамуына жол ашады. Қай бала болмасын ойынмен өседі, өйткені бала табиғатының өзі тек ойынмен байланысты. Ойын үстінде бала еш нәрсеге тәуелсіз. Ол өзін еркін ұстайды. Ал еркіндік дегеніміз

барлық дамудың баспалдағы, бәрін білуге деген талпынысы мен құлшынысы. Баланың білуге деген құштарлығы, сөйлеуі ойын үстінде қалыптасады. Сөздік қорды дамыту ісін ұйымдастыру

жұмысында ойын сабағы ең негізгі орын алады. Тәрбиеші бақылау, заттарды қарау, сурет қарау, жұмбақ шешу және құрастыру, саяхат, ойын-сабақтарын ұйымдастыру барысында балалардың сөздік қорларын дамытады.

Мектеп жасына дейінгі балаға ойын деген ол- өмір . Бұл жайы балалар психологтармен және мектепке дейінгі педагогика шеберлерімен дәлелдеген. Дамытушы ойындар ортада педагогикада соңғы жылдары пайдаланады . Психикалық үрдістерді дамыту үшін дидактикалық қимыл-қозғалыс, құрылыстардың және басқа ойындар мәні түзеледі. Балалардың сонымен қатар материал ретінде пайдалану, суреттер және ойыншықтар, ойын ұстанымымен алмастырмайды . Бұлар тек қана жұмыс барысында емес ойындарда да өткізуге болады , сонымен қатар серуенде , басқа кезеңдерде. Бүгін жаппай мектепке дейінгі мекемелерде тәрбиешілер ғана қолданады..

Балабақшада дамытушы ойындар өте эмоциональді және қызықты. Олар шығармашылық қабілеттіліктердің кеңдік ойлау дамуына жағдай жасайды, логикалық ойлауды қалыптастырады. Дамытушы ұйымдастырылған іс-әрекетер балаларға нақты әсер етеді . Олардың көмегімен балалар өмір сүруді үйренеді .Дамытушы ойындар танымдық сезімді оятады.

Анықтама

«Балабақшада қолдануға тиімді технологиялар» тақырыптық бақылау

Тексергендер:

А.Мырзатаева

Ж.Жунисова

Балабақшада қолдануға тиімді технологияларды бақылау және түсіндіру жұмыстары барлық топтарда жүргізілді. Және балабақша әдіскері осы бойынша қысқаша баяндама жасады. Қазіргі таңда бізде тәрбиешілер бқл технологиялармен сабақты 100 пайыз өтіп жатыр деп айта алмаймыз. Өлі де ізденіп жұмыс жүргізетін тұстарымыз өте көп. Кіші топ тәрбиешісі Жанабаева Ботакөз бқл тақырыпта көп ізденісті қажет етеді.

Сөз барысында балабақша әдіскері Жунисова Жанар қысқаша баяндама жасады. Балабақшада қолдануға тиімды технологиялар:

1. ТРИЗ (ӨТШТ) технологиясы.
2. Тэй - тэй технологиясы
3. Монтессори технологиясы
4. Зайцев технологиясы
5. Дамыта оқыту технологиясы

ТРИЗ (ӨТШТ) технологиясын өткен ғасырдың 70 жылдары Г. С. Альтшулер ойлап тапқан. Мектепке дейінгі балаларға бейімделген ТРИЗ (ӨТШТ) технологиясы баланы шығармашылық тапсырмаларды орындауға үйретеді және оның бойында шығармашылық қажеттіліктерді дамыта отырып, оның қызығушылығына сүйене отырып шығармашылыққа баулиды.

Тэй - тэй технологиясы. Негізін қалаған: Джорж Сорос

Мақсаты: Балалардың шығармашылық және интеллектуалдық қабілеттерін дамыту.

Монтессори технологиясы. Негізін қалаған: М. Монтессори.

Мақсаты: Балалардың қоршаған әлемге қызығушылығын туғызу және оны зерттеуге ұмтылдыру. Сауалдар қою және оларға жауап іздеп табу.

Зайцев технологиясы. Негізін қалаған: Н. А. Зайцев

Мақсаты: Оқыту мен санауды қатар үйрете отырып, балалардың дұрыс сөйлеу мәдениетін қалыптастыру. Баланың білімді барлық сезім мүшелерімен қабылдауын қамтамасыз ету.

Дамыта оқыту технологиясы.

Негізін салушылармен зерттеушілер: В. Давыдов, В. Занков, В. Эльконин, П. Эрдниев

Мақсаты: Баланың жалпы жан дүниесін, және оның сезіміне әсер етіп логикалық ойлауын дамыту.

Сөздік қоры мен сөйлеу мәдениетін қалыптастыру.

Дамыта оқытуда тәрбиешінің басты міндеті оқу материалдарын балаға дайын күйінде емес, баламен бірлесіп, жалпы іс - әрекетті ұйымдастыра отырып, алға қойған міндеттерді түсіндіру сөздік қоры мен тілдің арасындағы байланыстылыққа аса көңіл бөлу.

Дамыта оқыту технологиясының балабақша жағдайында қолдануға болатын тиымды әдістері:

1. Ой толғаныс.
2. Ассоциация

3. Салыстыру
4. Раунд - Робин
5. Топтау әдісі

1) Ой толғаныс әдісі немесе психология тілінде «Миға шабуыл» деп те аталады. Бұл әдіс көбіне ұйымдастырылған оқу іс - әрекетінің тақырыбын ашуда қолданылады. Мыс: Жұмбақ шешу, сөзжұмбақ, суретті ребустар арқылы.

2) Ассоциация әдісі. Бұл әдісте берілген тақырып бойынша балаларда қандай ой туады соның барлығы сол сөздің жан - жағына жазылады. Мыс:

ЖАЛПЫ ОТБАСЫ:

Ата, әже, әке, ана, аға, әпке, іні

3) Салыстыру әдісі. Бұл әдісте балалар объектілер арасындағы ұқсастық пен айырмашылықты анықтайды.

Мысалы: Алма және қызанақтың ұқсастығы мен айырмашылығы

4) Раунд - Робин әдісі. Бұл әдіс өткен немесе жаңа тақырыпты бекіту үшін қолайлы тәсілдердің бірі. Мұнда әр бала берілген тақырып туралы не біледі. Бір сөйлем немесе сөз тіркесі арқылы бірінің айтқанын бірі қайталамай түгел айтып шығуы тиіс. Мыс: «Гүлдер» тақырыбында

- Гүл өсімдік

- Гүл әдемі

- Гүлді жұлға болмайды

- Анамызға сыйлаймыз

- Достарымызға сыйлаймыз т. б.

5) Топтау әдісі. Топтау әдісінде балаларды деңгейлеріне қарай бірнеше топқа бөледі де, өздері орындай алатындай топтық тапсырма беріледі.

Мыс: «Пішіндер» тақырыбын өткенде

I топ – Үлестірмелі картадағы бейнеленген суреттерден геометриялық пішіндерді тауып, көрсету, атын атау.

II топ - Жіпті пайдалана отырып әртүрлі пішіндерді жасау.

III топ - Санағыштан үшбұрыш пен төртбұрышты құрастыру.

Дамыта оқытудың нәтижелі болуы тәрбиеші мен тәрбиеленушінің арасындағы жанаша қарым - қатынас арқылы ғана өз жемісін береді. Бүгінгі күн бәсекелестікпен жоғарғы технологияның, ғылым мен білімнің заманы.

Сондықтан оқыту процесінде жаңа педагогикалық технологияларды пайдалану әрбір ұстаздың міндеті.

Анықтама

«Балабақшада дамыта оқыту технологиясын қолдану» тақырыптық бақылау

Тексергендер:

А.Мырзатаева

Ж.Жунисова

«Балдырған» ортаңғы тобы Тәрбиеші Суттибаева Меруерт

Тексеру барысында анықталған «Балдырған» тобында дамыта оқыту технологиясын қолдану жоспарлы түрде жүргізілген. Дамыта оқыту технологиясының балабақша жағдайында қолдануға болатын тиімді әдістері:

1.Ой толғаныс әдісі

2.Ассоциация әдісі

3.Салыстыру әдісі

4.Раунд-Робин әдісі

5.Топтастыру әдісі

1. Ой толғаныс әдісі немесе психология тілінде «Миға шабуыл» деп те атайды. Бұл әдіс көбіне ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің тақырыбын ашуда қолданылады. Мысалы жұмбақ шешу, сөзжұмбақ, суретті ребустар арқылы.

2. Ассоциация әдісі. Бұл әдісте берілген тақырып бойынша балаларда қандай ой туады соның барлығы сол сөздің жан-жағына жазылады. Мыс:

Жалпы отбасы: ата, әже, әке, ана, аға, әпке, іні

1. Салыстыру әдісі. Бұл әдісте балалар объектілер арасындағы ұқсастық пен айырмашылықты анықтайды.

Мысалы: Алма мен қызанақтың ұқсастығы мен айырмашылығы

1. Раунд-Робин әдісі. Бұл әдіс өткен немесе жаңа тақырыпты бекіту үшін қолайлы тәсілдердің бірі. Мұнда әр бала берілген тақырып туралы не біледі. Бір сөйлем немесе сөз тіркесі арқылы бірінің айтқанын бірі қайталамай түгел айтып шығуы тиіс. Мыс:

«Гүлдер» тақырыбында

-Гүл өсімдік

-Гүл әдемі

-Гүлді жұлуға болмайды

-Анамызға сыйлаймыз

-Достарымызға сыйлаймыз т.б.

1. Топтау әдісі. Топтау әдісінде балаларды деңгейлеріне қарай бірнеше топқа бөледі де, өздері орындай алатындай топтық тапсырма беріледі.

Мыс: «Пішіндер» тақырыбын өткенде

I топ – Үлестірмелі картадағы бейнеленген суреттерден геометриялық пішіндерді тауып, көрсету, атын атау.

II топ – Жіпті пайдалана отырып әртүрлі пішіндерді жасау.

III топ – Санағыштан үшбұрыш пен төртбұрышты құрастыру.

Тәрбиеші дамыта оқыту технологиясын ұйымдастырылған іс әрекетте қолдана білген. Дамыта оқытудың нәтижелі болуы тәрбиеші мен тәрбиеленушінің арасындағы жаңаша қарым-қатынас арқылы ғана өз жемісін береді. Бүгінгі күн бәсекелестік пен жоғары технологияның, ғылым мен білімнің заманы.

Сондықтан оқыту процесінде жаңа педагогикалық технологияларды пайдалану әрбір ұстаздың міндеті.

Аталған педагогикалық технологиялар мен инновациялық құралдар балабақшада балалардың жас ерекшеліктерін ескерген, әр сатыға балалардың қабылдау мүмкіндіктерін ескерген жағдайда ғана пайдалануға болады. Мектепке дейінгі балалардың есте сақтау қабілеті әлсіз, қабылдау процестері тұрақсыз келеді. Сондықтан олар затты қолмен ұстап, көзімен көргенді ұнатады. Осыған сәйкес, мектепке дейінгі балалардың оқу іс-әрекеттеріне көрнекілік, ойын технологиясын кеңінен қолданған жөн.

Тәрбиеші – бала бойына білім нәрін себетін басты тұлға. Жаңашыл тәрбиеші даярлауға қойылатын талаптар студенттерді оқытудың жаңа түрлерімен қаруландыра отырып,

қазіргі уақыттағы кәсіптік дағдыларын игеруге бағытталған оқытудың жаңа жолдарын енгізуді көздейді.

Балалармен жұмыс жақсы көрсетіліп жүргізілді, оқу іс-әрекетіне материалдарды дайындауға өз міндеттерін орындай білді.

Топта тексеру барысындағы анықталғаны еңбек жас ерекшеліктеріне сай жүйелі сабақтармен байланыстырылған. Оқу жүктемесі сақталынған. Пайдаланылатын көрнекіліктер сабаққа сай болу керек. Балалардың сабаққа қатысуын қадағалау керек. Балаларды асықтырмай ойынды мұқият шатастырмай ойнату керек. Қолдарына берілген асықтарды ілгері кейін санауды үйрету.

Ұсыныс:

1. Балалардың түстерді ажыратуды, шапшаңдыққа үйрету.
2. Математика негіздеріне сай жұмыс жүргізілсін.
3. Оқу жүктемесі сақталынсын.

Анықтама

«Балаларды еңбекке баулу жолдары арқылы тәрбиелеу» тақырыптық бақылау

Тексергендер:

А.Мырзатаева

Ж.Жунисова

«Еркетай» кіші тобы тәрбиеші Жанабаева Ботакөз

Тексеру барысында анықталған кіші тобында еңбегінің 3 түрі жоспарланған. Өзін-өзі қызмет ету, тұрмыстық шаруашылық еңбек, табиғат бұрышындағы еңбек жоспарда кезектеріліп жүргізген. Өз-өзіне қызмет көрсету дағдылары белгілі бір тәртіп бойынша киініп шешінуі, өз шкафтарын реттеуі, аяқ киімінің бауын байлауы, аяқ киімдерін реттеуі толық орындай алды. Ересектер көмегімен таза болуға ретке келтіруді біледі. Тұрмыстық шаруашылық еңбекте балалар өз топ бөлмелерін ретке келтіріп, тәрбиешілерге үстел мен орындықтардың шаңын сүртуге көмектесіп, орындай алды. Асханадағы кезекшілігін міндетін өз беттерімен орындайды. Қасық, шанышқы, пышпақ, майлықты қолдана алды. Кезекшілік міндетін орындауда бұрын жабдықтаған. Балалар тізімі ілінген суретпен көрсетілген. оқу іс-әрекетіне материалдарды дайындауға өз міндеттерін орындай білді.

Топта тексеру барысындағы анықталғаны еңбек жас ерекшеліктеріне сай жүйелі сабақтармен байланыстырылған. Еңбек етуде техникалық қауіпсіздік сақталынған. Пайдаланылатын аспаптар құрал саймандар, бойы мен күшіне сай болу керек. Су сепкішті бір қолмен алып көтермеуін қадағалау керек. Қол еңбегі қаззбен, ағашпен, матамен табиғи т.б. материалдармен жұмыс істеу балалар қажеттілігіне қарай қарастырылған. Еңбек құралдар саны бала санына жеткілікті, таза ұқыпты сақталынған. Асханадағы, табиғат бұрышындағы, шаруашылық тұрмыстық еңбегі кезектестіріліп жоспарда жазылған.

Ұсыныс:

1. Еңбек құралдары және балалар киетін алжапқыштар жаңартылсын.
2. Еңбектің түрлерінің барлығы жүйелі жоспарланып, жұмыс жүргізілсін.
3. Ине шаншитын жастықша, әртүрлі жіптер қорапшада сақталынсын.